

भृगु संहितायां वेदसागर स्तवः

अथ वेदसागरः स्तवः

पुर्णत्रिशत् क्षेपा च कर्कटे चन्द्रवाक् पतिः ।

कन्यायां सिंहिकापुत्रस्तुलास्यो रविनन्दनः । ।

पाताले मेदिनी पुत्रो वृषस्थश्चन्द्रमामुतः ।

आकाशे मेषभे सूर्यः झषस्थो सेतु भार्गवौ । ।

सर्वग्रहानुमानेन योगोऽयं वेदसागरः ।

वेदसागर के जातः पुर्वजन्मनि भार्गव । ।

पुर्णब्रह्म स्वयं कर्ता स्वप्रकाशो निरंजनः ।

निर्गुणो निर्विकल्पश्च निरीहः सच्चिदानन्दात्मकः । ।

गिरा ज्ञानं च गोतीतं इच्छाकारी स्वरूपधृक् ।

विना घ्राणं सदा ग्रामीण विना सूत्रं च वीक्षकः । ।

अकर्णेन श्रुतं सर्वं गिराहीनं च भाषितम् ।

करहीनं कृतं सर्वं कर्मादिकं शुभाशुभम् । ।

पदहीना गतिः सर्वा कुशला सकला क्रिया ।

स्वरूपे रुपहीनश्च समर्थः सर्वकर्मसु । ।
त्रैविद्यास्त्रिगुणः कालस्त्रिलोकी सचराचरः ।
महेन्द्रो देवताः सर्वा नागकिन्नरपन्नगाः । ।
सिद्धविद्याधरा रक्षा गन्धर्वाः सकलः कवे ।
राक्षसा दानवाः सर्वे भावना वानराराऽजा । ।
सागराश्च खगा वृक्षाः पशुकीटादयस्तथा ।
शैला नद्यः कलाः सर्वा मोहमायादिकाः क्रियाः । ।
इच्छा माया त्रिवेदाश्च निर्मिता विविधा क्रियाः ।
शरण्यः सर्वदा शान्तः लक्ष्या लक्षकः सदा । ।
जरामरणविहीनश्च महाकालस्य चान्तकः ।
सर्वं सर्वेण हीनोऽपि सचराचरदर्शकः । ।
पूर्वापरक्रियाज्ञानां शृणु शुक्र न चान्तया ।
प्रेरितः सर्वदेवैश्च कालान्तरगते कवे । ।
घरित्री ब्रह्मणो लोके जगाम दुःखपीडिता ।
शिवो ब्रह्मा सुराः सर्वे प्रार्थयाञ्चक्रतर्महः । ।
सुदुखं वचनों श्रुत्वा देवाची भवेत् कवे ।

धैर्यमाध्वं सुराः सर्वे प्रारूथना सफला भवेत् । ।
श्रुत्वा दृष्ट्वा सुरा सर्वे जगाया क्षितिमण्डले ।
नरवानररुपं च धृत्वा ब्रह्मेच्छया कवे । ।
यत्र यत्र सुरा सर्वे हरिदर्शनमानसाः ।
अधर्मनिरतान् लोकान् दृष्ट्वा कष्टान् पीडितान् । ।
तत् इच्छाप्रभावेण गो ब्राह्मण सुरार्थकम् ।
मायामानुष रुपेण जगदानन्दहेतवे । ।
आगामी धरापृष्ठे कौशलाख्ये महापुरे ।
इक्ष्वाकुवंशे भो शुक्र भुत्वा मानुषरुपधृक् । ।
सरस्वा दक्षिणे भागे महापुण्ये च क्षेत्रके ।
मधुमासे च धवलं नवम्यां भौमवासरे । ।
पुर्नवसौ मेघवर्णमिं मृगाक्षं कान्तिमत्परम् ।
भव्यामं भव्यदर्णे च सर्वसौन्दर्य सागरम् । ।
सर्वांगेषु मनोहरमतिबलं शांतमुर्तिं प्रशांतम् ।
वन्दे लोकाभिरामं मुनिजन सहितं सेव्यमानशरण्यम् । ।
कोटिवाक्पतिश्रामाश्च कोटिभास्करभास्वर ।

दयाकोटिसागराऽसौ यशः शील पराक्रमी । ।
सर्वसार सदा शान्तः वेदसारो हि भार्गव ।
दशवर्षसहस्राणि भुतले स्थितिमानसौ । ।
चतुर्दशतमाः शुक्र अभ्रमच्च वने वने ।
राक्षसानां वधार्थाय दुष्टानां निग्रहाय च । ।
प्रादुर्भूतो जगन्नाथो मायामानुषरूपवे ।
अयोध्यानगरे शुक्र बहुवत्सर सहस्रकम् । ।
नानामुनिगणैर्युक्तो विहरन् धर्मवत्सलः ।
सर्वे साकं स्वमायाभिरन्तधानमियात् कवे । ।
इच्छया लीला युक्तः स्वीये लोके वसेत्सदा ।
मायाक्रीडा पुनर्भूयात् काले काले युगे युगे ।
लोकानां च हितार्थाय कलौ चैन विशेषत् ।
पठनाच्छ्रवणात्पुरण्यं कल्याणं सततं भवेत् ।
निधर्य शास्त्र सन्देहः सत्यं सत्यं न संशयः । ।

इति श्रीभृगुसंहितायां श्रीभृगु-शुक्र संवादे षट्त्रिंशति क्षेपान्तरे
वेदसागर फलम् संपुर्णम्।